

**Priopćenje za medije
Odmah može ići u objavu
Luxembourg, 16. prosinca 2014.**

Ulaganjima u zračne luke koja je financirao EU ostvarena je mala vrijednost za uloženi novac, poručuju revizori EU-a

U danas objavljenom izvješću Europskog revizorskog suda (Sud) navodi se da ulaganjima u zračne luke koja je financirao EU nisu postignuti očekivani rezultati i da je ostvarena mala vrijednost za uloženi novac. Zbog nedostatka prikladnih planova i prognoza, poručuju revizori EU-a, određene financirane zračne luke smještene su preblizu jedna drugoj, a pojedini građevinski projekti bili su preveliki u odnosu na broj zrakoplova i putnika u tim zračnim lukama.

„Utvrdili smo da određene zračne luke dugoročno neće ostvarivati dobit, da su neke nedovoljno iskorištene te da se neke uopće ne upotrebljavaju”, poručio je George Pufan, član Suda zadužen za izvješće. „Europski zračni promet bi se do 2030. godine trebao udvostručiti. Da bi Europa mogla zadovoljiti tu dodatnu potražnju, i Komisija i države članice moraju poboljšati način ulaganja u naše zračne luke te financirati samo one koje ostvaruju dobit i kojima ulaganje stvarno treba.”

Revizori EU-a ispitali su projekte za ulaganje u 20 zračnih luka (u Estoniji, Grčkoj, Italiji, Poljskoj i Španjolskoj) kojima je u razdoblju od 2000. do 2013. godine dodijeljeno više od 600 milijuna eura sredstava EU-a. Revizori su utvrdili da se potreba za ulaganjima koja je financirao EU može dokazati samo za polovicu zračnih luka, kao i da je financirana infrastruktura često nedovoljno iskorištena, pri čemu se infrastruktura u vrijednosti od 38 milijuna eura uopće ne upotrebljava.

Broj putnika povećao se samo u polovici zračnih luka obuhvaćenih revizijom, dok su predviđanja u vezi s povećanjem zračnog prometa za više od polovice zračnih luka uvelike precijenjena. Na primjer, zračna luka Córdoba u 2013. godini imala je manje od 7000 putnika, a bilo ih je predviđeno 179 000. Osim toga, za većinu zračnih luka bilo je nedovoljno dokaza da je došlo do poboljšanja usluga za korisnike ili ostvarivanja društveno-gospodarskih koristi poput otvaranja novih radnih mjesta.

Sedam zračnih luka, pretežno onih s manje od 100 000 putnika godišnje, nije financijski samoodrživo te će teško nastaviti poslovanje bez dodatnih javnih sredstava. Na primjer, prihodi zračne luke Kastoria u razdoblju od 2005. do 2012. godine u visini od 176 000 eura minimalni su u odnosu na 7,7 milijuna eura troškova održavanja zračne luke otvorenom tijekom tog istog razdoblja. Revizori su zaključili da se ulaganje dodatnih 16,5 milijuna eura za proširenje uzletno-sletne staze u zračnoj luci Kastoria (kojim se zrakoplovi za kakve je navedeno proširenje izvedeno nikad nisu koristili) ne može smatrati djelotvornom uporabom javnih sredstava.

U većini zračnih luka obuhvaćenih revizijom revizori su utvrdili kašnjenja izgradnje i konačne isporuke infrastrukture, uz prosječno kašnjenje od gotovo dvije godine. Prekoračenja troškova zabilježena su gotovo u polovici zračnih luka, što je značilo da su države članice morale potrošiti gotovo 100 milijuna eura više iz državnih proračuna nego je bilo izvorno predviđeno.

Revizori su utvrdili da države članice loše koordiniraju financijska sredstva: primjerice, u Estoniji, Grčkoj, Italiji, i Španjolskoj nije postojao strateški plan za dugoročni razvoj zračnih luka. Osim toga, Komisija nedovoljno nadzire financijska sredstva i uglavnom ne zna kojim se zračnim lukama sredstva dodjeljuju te o kojim se iznosima radi. Komisija zbog takvog stanja nije u mogućnosti imati cjelovitu predodžbu svih ulaganja EU-a u zračne luke te ima ograničene mogućnosti praćenja i osiguravanja pravilne izrade i provedbe politika.

Svrha ovog priopćenja za medije jest upoznavanje s glavnim porukama tematskog izvješća koje je usvojio Europski revizorski sud.

Cjeloviti tekst izvješća dostupan je na www.eca.europa.eu.

ECA Press

Damijan Fišer – Službenik za odnose s medijima

12, rue Alcide De Gasperi - L – 1615 Luxembourg

Tel.: (+352) 4398 45410 Mob.: (+352) 621 55 22 24

E-pošta: press@eca.europa.eu @EUAuditorsECA Youtube [EUAuditorsECA](https://www.youtube.com/EUAuditorsECA) www.eca.europa.eu

Napomena za urednike:

Sud tijekom cijele godine objavljuje tematska izvješća u kojima se prikazuju nalazi odabranih revizija određenih proračunskih područja EU-a ili tema povezanih s upravljanjem.

U tematskom izvješću (br. 21/2014) pod nazivom „**Infrastruktura zračnih luka koju je financirao EU: uložnim novcem ostvarena je mala vrijednost**” analiziraju se ulaganja u infrastrukturu zračnih luka koja je financirao EU te se ispituje je li postojala dokazana potreba za tim ulaganjima, jesu li građevinski pothvati dovršeni na vrijeme i u okviru proračuna te je li nova ili nadograđena infrastruktura u potpunosti iskorištena. Revizijom, koja je obavljena između svibnja 2013. i listopada 2014. godine, procjenjivalo se i jesu li ulaganja dovela do povećanja broja putnika i poboljšanja usluga za korisnike te jesu li financirane zračne luke financijski održive.

EU je za infrastrukturu zračnih luka tijekom programskih razdoblja od 2000. do 2013. godine putem Europskog fonda za regionalni razvoj (EFRR), Kohezijskog fonda (KF) i transeuropske prometne mreže (TEN-T) izdvojio približno 4,5 milijardi eura. Više od 2,8 milijardi eura došlo je iz EFRR-a i KF-a, a 75 % toga iznosa uloženo je u Grčku, Italiju, Poljsku i Španjolsku.

Revizija je bila usredotočena na 20 zračnih luka koje je financirao EU u pet država članica (dvije u Estoniji, tri u Grčkoj, pet u Italiji, dvije u Poljskoj i osam u Španjolskoj). Tim su zračnim lukama tijekom programskih razdoblja od 2000. do 2006. i od 2007. do 2013. godine kroz EFRR i KF dodijeljena financijska sredstva EU-a u visini od ukupno 666 milijuna eura, od čega je revizijom obuhvaćeno 460 milijuna eura.

Zaključci revizora EU-a

Ulaganjima u zračne luke koja je financirao EU ostvarena je mala vrijednost za uloženi novac. Sredstva su uložena u previše zračnih luka koje su često u neposrednoj blizini te je infrastruktura koju je financirao EU u mnogim slučajevima bila prekomjerno velika. Broj putnika uspio se povećati samo u polovici zračnih luka obuhvaćenih revizijom, dok poboljšanja usluga za korisnike ili nisu izmjerena ili nisu dokazana.

Preporuke revizora EU-a

- **Komisija** bi tijekom programskog razdoblja od 2014. do 2020. godine trebala osigurati da države članice dodjeljuju financijska sredstva EU-a samo za infrastrukturu zračnih luka u onim zračnim lukama koje su financijski održive i kod kojih su potrebe za ulaganjima primjereno procijenjene i dokazane. To bi trebalo biti uključeno u odobrenje i praćenje operativnih programa koje provodi Komisija.
- **Države članice** trebale bi imati usklađene regionalne, nacionalne i nadnacionalne planove za razvoj zračnih luka kako bi se izbjegao nastanak viška kapaciteta, kao i ponavljanje istih ulaganja te neusklađena ulaganja u infrastrukturu zračnih luka.

U svojim odgovorima koji su priloženi uz izvješće, Komisija jamči da su iz ovoga iskustva izvučene određene pouke. Zbog toga je u relevantne zakonske akte za programsko razdoblje od 2014. do 2020. godine uvela korjenito drukčiji pristup.